



GJELDER FOR STUDIEÅRET 2011/2012

BMP 2900 Fordypningsstudiet - Helsetjenestens rammebetingelser

Studium

Bachelor of Management

Kursansvarlig

Egil Marstein

Institutt

Institutt for innovasjon og økonomisk organisering

Semester

Se studieplan for aktuelt studium

Studiepoeng

30

Undervisningsspråk

Norsk

Innledning

Fordypningsstudiet - Helsetjenestens rammebetingelse, er offentlig godkjent og utgjør et Bachelor program i Helseledelse på 30 studiepoeng.

Mål

Programmet legger vekt på dialog, refleksjon og læring hvor helsetjenestens grunnleggende ledelse og styringsbehov står i fokus. Målet er å etablere en innsiktsfull og god sammenheng mellom rammebetingelser og praktiske resultater. Studentene oppfordres til å se helsetjenesten som en kontinuerlig omstillings- og forbedringsarena der profesjonenes faglige dyktighet skal forenes med styringsferdigheter og lederkunnskaper.

Etter gjennomgått studium forventes det at studentene har opparbeidet en innsikt og oversikt over sammenhengen mellom økonomiske, rettslige og organisatoriske rammer og daglig ledelse som kvalifiserer dem for nye og krevende oppgaver. Lederposisjonene i helsetjenesten har tradisjonelt vært profesjonsavhengige. Det er i mindre grad tilfelle i dag. Realkompetanse kombinert med dokumenterbar og kvalifisert etterutdanning gir gode muligheter for nye utfordringer. Dette kurset er krevende i den forstand at det legger til grunn krav til innsikt mellom fag, overordnede rammebetingelser og daglig ledelse.

Kvalifisering for ledelse krever kunnskap og evne til å avveie kryssende hensyn. Handelshøyskolen BI legger til grunn at dette fordypningsstudiet skal gi grunnlag for at studentene blir kvalifisert til nye lederoppgaver.

Forkunnskaper

Opptakskrav til "Fordypningsstudiet - Helsetjenestens rammebetingelse" er gjennomført "Grunnstudium - Ferdigheter i helseledelse" eller "Intensivkurs i helseledelse". Det er også mulighet for direkte opptak til Fordypningsstudiet. Ta kontakt for individuell vurdering.

Obligatorisk litteratur

Bøker:

Arntzen, Elisabeth. 2007. En forutsigbar helsetjeneste : kvalitet og orden i eget hus. Gyldendal akademisk. 160

Lian, Olaug S. 2007. Når helse blir en vare : medikalisering og markedsorientering i helsetjenesten. 2. utg. Høyskoleforlaget. 233/10

Molven, Olav. 2009. Helse og jus. 6. utg. Gyldendal akademisk

Pettersen, Inger Johanne ... [et al.]. 2008. Økonomi og helse. 2. utg. Cappelen Akademisk forlag

Stamsø, Mary Ann, red. 2009. Velferdsstaten i endring : norsk sosialpolitikk ved starten av et nytt århundre. 2. utg. Gyldendal akademisk. 304/12

Syse, Aslak, red. Siste utg. Norges lover : lovsamling for helse- og sosialsektoren
Gyldendal akademisk. 2011-2012

Annet:

NOU 2005: 3 "Fra stykkevis til helt. En sammenhengende helsetjeneste"
St.meld.nr. 25 (2005-2006) "Mestring, muligheter og mening. Fremtidas omsorgsutfordringer"

Anbefalt litteratur

Bøker:

Befring, Anne Kjersti og Bente Ohnstad. 2010. Helsepersonelloven : med kommentarer. 3. utg. Fagbokforlaget
Haug, Kjell, Oddvar M. Kaarbøe og Trond E. Olsen, red. 2009. Et helsevesen uten grenser?. 2. utg. Cappelen akademisk forlag
Irgens, Eirik J. 2007. Profesjon og organisasjon : å arbeide som profesjonsutdannet. Fagbokforlaget. 237 s
Kjønstad, Asbjørn. 2007. Helserett : pasienters og helsearbeideres rettsstilling. 2. utg. Gyldendal Akademisk
Riedl, Tore Roald og Wenche Dahl Elde. 2008. Psykisk helsevernloven : med nøkkelkommentarer : nøkkelkommentarer til lov av 2. juli 1999 nr. 62 om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern. Cappelen akademisk
Syse, Aslak. 2009. Pasientrettighetsloven : med kommentarer. 3. rev. utg. Gyldendal Akademisk
Tjora, Aksel, red. 2008. Den Moderne pasienten. Gyldendal akademiske

Annet:

Lahnstein, Geir og Henriksen, Kjell-Henrik. 2007. Aktuelle lover for helsetjenesten. 19. NKI Forlaget. 328/

Emneoversikt

Emneoversikten gjelder for hele programmet. Se forøvrig punktet om gjennomføring og tilleggsinformasjon med oversikt over samlingene nedenfor.

- Helselovgivning og styringspremisser
- Helsepolitikk og organisasjon
- Helseøkonomi og ressursstyring
- Ledelse, makt og verdier

Dataverktøy

Det stilles ikke spesielle krav til dataverktøy i kurset, men god adgang til internett er en fordel, da fagveiledning og kommunikasjon skjer på BIs e-læringsplattform, som utgjør en sentral del av det pedagogiske studieopplegget.

Gjennomføring

Fordypningsstudiet - Helsetjenestens rammebetingelser BMP 2900, 30 studiepoeng gjennomføres over to semestre. Deltakerne blir påmeldt til undervisning i hvert semester; forelesningskurset i 1. semester heter BMP 2901 og i 2. semester BMP 2902.

Kurset gjennomføres over 6 samlinger a 2 og 3 dager, totalt 13 dager. Tilsammen 117 timer. I opplegget er det inkludert undervisning i metode samt veiledning i fagoppgave. Dette skjer i forbindelse med samlingene. Samlingene gjennomføres med vekt på anvendelse av det faglige stoffet i forhold til konkrete behov og utfordringer i en helseorganisasjon. Dette gjelder såvel i sykehus, kommunale helsetjenester som i helsetjeneste utøvet i regi av frivillige organisasjoner på non-profit basis og privatdrevet helsetjeneste på kommersiell basis.

BI Nettstudier

I kursgjennomføringen ved BI Nettstudier benyttes den nettbaserte undervisningsplattformen Apollon i kombinasjon med samlinger. På Apollon publiserer nettlærer fagstoff, øvingsoppgaver (inklusive innsendingsoppgaver med tilbakemeldinger), samt eventuelle case og digitale læringsressurser. Studentene gis mulighet til å kommunisere med nettlærer og medstudenter. Nettstudentene tilbys også en studieguide, som er en pedagogisk veiledning til pensumlitteraturen.

Eksamen

Programmet avsluttes med innlevering av en fagoppgave samt en fem timers individuell skriftlig eksamen etter andre semester.

Begge eksamener må være fullført og bestått for å få godkjent BMP 2900 Fordypningsstudiet -

Helsetjenestens rammebetingelser, 30 studiepoeng.

Eksamenskode(r)

BMP 29001 Fordypningsstudiet, 5 timers skriftlig, teller 60% for å oppnå godkjent karakter i BMP 2900, 30 studiepoeng.

BMP 29002 Fordypningsstudiet, fagoppgave, teller 40% for å oppnå godkjent karakter i BMP 2900, 30 studiepoeng.

Begge eksamener må være fullført og bestått å få godkjent programmet.

Hjelpemidler til eksamen

BI-definert eksamenskalkulator TEXAS INSTRUMENTS BA II Plus™ er tillatt til fem timers skriftlig eksamen.

Kontinuasjon

Kontinuasjon ved neste ordinære gjennomføring av eksamen.

Tilleggsinformasjon

Følgende emner skal gjennomgås på samlinger i høst- og vår semesteret.

Helselovgivning og styringspremisser

Det juridiske grunnlaget for helsetjenesten i Norge er vesentlig endret og modernisert fra 2001. De viktigste endringene har kommet gjennom ny lov om helsepersonell, pasientrettighetslov, ny lov om spesialisthelsetjenesten, og ny psykiatrilov. Rekkevidden av et nytt lovverk er viktig å drøfte kritisk med vekt på bl.a.:

- Rettslige virkemidler i helsetjenesten.
- Innføring i og bruk av juridisk metode
- Helserett og rettighetsstyring.
- Rettslige reguleringer av profesjonsadferd.
- Rettslig ansvar for helsepersonell

Obligatorisk litteratur:

- Molven, Olav: *Helse og jus : en innføring for helsepersonell* . 6. utg. Oslo : Gyldendal Akademisk
- Syse, Aslak. 2011-2012. Norges Lover, Lovsamling for helse- og sosialsektoren 2010 - 2012.

Anbefalt litteratur:

- Studieguiden Del 2.
- Befring, Anne Kjersti og Bente Ohnstad. 2005. Helsepersonelloven med kommentarer. 2. utgave. Fagbokforlaget.
- Lahnstein, Geir og Henriksen, Kjell-Henrik. 2007. Aktuelle lover for helsetjenesten. 19. NKI Forlaget. 328/
- Kjønsdal, Asbjørn. 2007. Helserett - pasienters og helsearbeideres rettsstilling. 2. utgave. Oslo: Gyldendal Akademisk
- Riedl, Tore Roald , Elde Wenche Dahl. 2008. Psykisk helsevernloven med nøkkelkommentarer. Oslo: Cappelen
- Syse, Aslak. 2007. Pasientrettighetsloven med kommentarer. 2. utgave. Gyldendal Akademisk

Helsepolitikk og organisasjon

Helsetjenesten har i økende grad blitt politisert de siste tiår. Det er et økende gap mellom faglige ambisjoner, muligheter og etterspørsel på den ene side og ressurstilgangen på den annen. Samtidig har befolkningen fått økte rettigheter. Det skaper politiske og organisatoriske utfordringer av høy kompleksitetsgrad. Ledere i sykehus må finne løsninger i dette farvannet. Endringer i rammebetingelsene, bl.a. omgjøring av sykehus til foretak har som mål å bidra til klarere ansvarsforhold og bedre styring. Kan disse betingelsene oppfylles? Sykehusene vil være i interaksjon med stadig mer dynamiske og omskiftelige omgivelser. Sykehusene vil også utvikle seg i retning av å bli mer komplekse organisasjoner med mange ansatte, faggrupper og med stort innslag av teknologi. Det kan gi økende indre dynamikk og spenninger.

Obligatorisk litteratur:

- Mary Ann Stamsø (red.), "Velferdsstaten i endring. Norsk helse- og sosialpolitikk ved starten av et nytt århundre", Gyldendal Akademisk, Oslo 2005
- Elisabeth Arntzen, "En forutsigbar helsetjeneste - Kvalitet og orden i eget hus", Gyldendal

Anbefalt litteratur:

- Eirik J. Irgens: Profesjon og organisasjon. Å arbeide som profesjonsutdannet", Fagbokforlaget Bergen, 2007
- Studieguide Del 1.

Helseøkonomi og ressursstyring

En rekke av reformene som er gjennomført i helsetjenesten, som for eksempel fastlegereformen, fritt sykehusvalg og innsatsstyrt finansiering har som et mål å motivere til å bruke ressursene så effektivt som mulig. Det betyr å få mest mulig helse ut av hver krone som settes inn i helsetjenesten. Det er antatt at det er rom for å forbedre både kostnadseffektiviteten og allokeringseffektiviteten. I dette kurset drøftes noen av de sentrale utfordringer en står overfor når det gjelder å nå de mål som er lagt inn i disse reformplanene.

Obligatorisk litteratur:

- Pettersen, Inger Johanne, Jon Magnussen, Kari Nyland og Trond Bjørnenak: Økonomi og helse - perspektiver på styring, Cappelen Akademiske Forlag, 2008

Anbefalt litteratur:

- Studieguide Del 3.

Ledelse, makt og verdier

Helsetjenesten kan betraktes som et profesjonssystem i den forstand at det oppfattes som en struktur hvor profesjonene er forbundet med hverandre og med de arbeidsoppgavene de utfører. Profesjonene i helsetjenesten har ofte blitt beskrevet som like mye problemskapere som problemløsere i den offentlige debatten. Hva er bakgrunnen for det? Hvordan formes profesjonelle relasjoner i helsetjenesten? I kurset vil det bli søkt analysert og dokumentert at forholdet mellom profesjonene henger nøye sammen med velferdsstatens historiske utvikling. Profesjonsteori vil bli diskutert som en integrert del av organisasjons- og institusjonsteori for å finne svar på hvordan organisasjonsmiljøer utvikles. Lederrollen i helsetjenesten vil bli belyst i forhold til utfordringene knyttet til etablerte profesjonsnormer og tradisjonelt hegemoniske organisasjonsmiljøer. Helsetjenestens verdinormer analyseres i forhold til den betydning som disse har når viktige beslutninger skal fattes og hvor sentrale interessenters krav er representert.

Obligatorisk litteratur:

- Olaug S. Lian, "Når helseblir en vare", Høyskoleforlaget, Kristiansand 2003
- St.meld.nr. 25 (2005 - 2006) "Mestring, muligheter og mening. Framtidas omsorgsutfordringer
- NOU 2005:3 "Fra stykkevis til helt. En sammenhengende helsetjeneste"

Anbefalt litteratur:

- Studieguide Del 4.